

Projekt DigiKog Workshops

Information till dig som ska delta
i en DigiKog-workshop

DigiKog

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

Du underlättar workshopen genom att

- Delta med ett öppet sinne.
- Lyssna in vad som sägs. Låt de deltagare som är inbjudna att göra utvärderingen och analysen prata och diskutera fritt, utan att gå in i samtalet och förklara.
- Vara nyfiken! Skriv gärna ner eventuella frågor och ställ frågorna under den avslutande frågestunden.
- Vara medveten om att vissa deltagare med kognitiva nedsättningar kan vara väldigt raka och tydliga i sina kommentarer. De säger vad de tycker, utan filter.

(Det betyder också att dessa personer behöver samma tydlighet tillbaka.)

- Undvika att gå i försvarsställning.

Begripsams arbetsmetoder

Våra metoder baseras både på vår egen och andras forskning.

Vår egen forskning riktar in sig på inkluderande metoder, för att göra det möjligt för **personer med olika typer av funktionsnedsättningar att vara delaktiga i utveckling av produkter och tjänster.**

Metoderna bygger på

- Aktionsforskning
- Samskapande designmetoder
- Värdebaserad design

Begripsams arbetsmetoder

Vi skiljer på användartester och användarmedverkan.

- **Tester** gör vi för att exempelvis ta reda på lösning A är bättre än lösning B. Eller för att se om användare klarar vissa uppgifter.
- **Användarmedverkan** har vi för att säkerställa att de grundläggande idéerna och koncepten förstår och tar hänsyn till användarnas behov och förutsättningar.

I DigiKog fokuserar vi på Värdebaserad design. Det betyder att vi betonar vikten av att de personer som är berörda av en design också ska ha en röst och ett inflytande **i designprocessen**.

Vi betonar också att design ska bygga på **grundläggande värden som inkludering, alla människors lika värde, värdighet, trygghet**. Alltså ser vi design som en samhällsförändrande kraft som kan användas för att skapa bättre liv för alla människor.

Utvärderingsworkshops

Våra workshops betonar det **gemensamma samtalet** om vad deltagarna ser och upplever när de tillsammans tar sig an ett testobjekt, som exempelvis en e-tjänst eller en webbplats.

Del 1

- Inledningsvis beskriver personerna med egna levda erfarenheter hur de upplever design, funktioner och helhet.
- Samtalet handlar ofta om förväntningar på testobjektet, om egna erfarenheter och om eget behov av stöd för att klara att använda testobjektet.
- Mötesledaren styr inte diskussionen, utan uppmuntrar och ställer frågor enbart för att utveckla synpunkter och kommentarer.
- Övriga är tysta och lyssnar.

Utvärderingsworkshops

Del 2

Efter ett tag engageras alla mötesdeltagare i diskussionen och mötesledaren styr lite mer och ställer frågor.

- Mötesdeltagarna förklarar, visar och diskuterar vad i det granskade objektet som kan skapa svårigheter.
- Sedan vänds fokus mot tänkbara lösningar. Hur borde det vara, utifrån deltagarnas önskemål och behov? Hur är det här testobjektet, i jämförelse med andra liknande, vad finns att lära i en jämförelse?
- När alla reflekterar genom att "tänka högt" (det vill säga berättar vad de tycker och tänker) skapas en bättre förståelse för tänkbara problem hos samtliga deltagare i mötet. Vi har genom åren sett att denna metod ger ett bättre resultat än mer traditionella individuella användartester.

Deltagare i workshops

Vi strävar efter en effektiv sammansättning av mötesdeltagare vid en utvärderingsworkshop:

- Tre till sex personer med egna erfarenheter av kognitiva nedsättningar.
- En forskare i människa datorinteraktion med inriktning på kognitiv tillgänglighet.
- En expert på begripligt språk.
- En projektledare med lång erfarenhet av att arrangera utvärderingar och workshops.
- Designers, webbutvecklare med flera som utvecklar en ny tjänst.

Om DigiKog

- DigiKog är ett 3-årigt Arvsfondsfinansierat projekt som drivs av föreningen Begripsam i samarbete med Begripsam AB.
- Vi som jobbar i projektet och alla som bjuds in som experter i våra aktiviteter har en gedigen kompetens om digital tillgänglighet generellt och kognitiv tillgänglighet specifikt. Många av **deltagarna har även egen erfarenhet av kognitiva nedsättningar**.
- **Huvudsyftet med DigiKog är att sprida information om kognitiv tillgänglighet** genom att informera om den nya standarden ISO 21801-1: Kognitiv tillgänglighet - Del 1: Allmänna riktlinjer.
- ISO-standarderna är generella. De ger vägledning för produkter, tjänster och byggda miljöer. I DigiKog fokuserar vi dock enbart på digitala produkter och tjänster.
- En standardiseringstext kan vara svår att förstå. Därför arbetar vi med att **förklara standarderna**. Både genom att bearbeta den till mer begriplig svenska och genom att ge tydliga exempel.
- Vi sprider information om kognitiv tillgänglighet och kraven som finns i standarderna genom till exempel workshops, utbildningar, föreläsningar, rekommendationer och utvärdering av digitala tjänster.
- En viktig del i projektet är att vi tillsammans med olika samarbetspartners utvecklar metoder och verktyg för att använda standarderna i vardagen.
- Projektet avslutas 28 februari 2022.

Om föreningen Begripsam

Föreningen Begripsam bildades 2016 efter att det treåriga projektet Begripsam, finansierat av Arvsfonden, avslutades. Projektet Begripsam tog ett helhetsgrepp på begreppet kognitiv tillgänglighet, främst kognitiv tillgänglighet till digitala tjänster. I projektet deltog personer med kognitiva funktionsnedsättningar, dyslexi, ADHD, autismspektrumtillstånd, språkstörning och lindrig utvecklingsstörning.

Deltagarna från detta projekt är nu medlemmar i föreningen Begripsam. Medlemmarna har med åren utvecklat sin kompetens i att bidra till ökad tillgänglighet och utför nu på uppdrag olika tester och analyser samt medverkar i design- och utvecklingsprocesser. Arbetet sker i samverkan med experter på design och tillgänglighet samt i nära dialog med olika uppdragsgivare. Samtidigt som föreningen bildades startade också konsultbolaget Begripsam AB, som administrerar aktiviteterna.

Föreningen har med egna medel och med stöd från Post- och telestyrelsen samt SKA-rådet arbetat med en ny standard för kognitiv tillgänglighet, ISO 21801-1:2020 – Kognitiv tillgänglighet, Del 1: Allmänna riktlinjer.

Under 2019 till 2021 driver föreningen projektet DigiKog och medverkar under samma period intensivt i forskningsprojektet CoDeAc, som ska ta fram processer för att utveckla tillgängliga och användbara e-hälsotjänster.

